

nº 7, juliol del 2006

crèdits: Director del projecte (Joan Mayol) / Redactors (Joan Oliver, Iván Ramos, Vicenç Fortesa i Jordi Muntaner) / Disseny: Xavier Canyelles.

Contingut:

L'ESFORÇ SERVEIX, accions del Servei de Protecció d'Espècies

- [Situació de la milana a Balears \(any 2006\)](#)
 - [Notícies sobre el verí](#)
 - [Coatí](#)
- [Les espècies invasores, un problema creixent](#)
 - [Campanya quiropterològica a Mallorca](#)
 - [Avanç del cens de gavina de bec vermell](#)
 - [Àguila peixatera](#)

CLOROFIL·LA, notícies de vegetals

- [La tècnica d'empelt de pins aplicada a la conservació de *Pinus pinaster* a Menorca](#)
- [Senyalització de la població d'orquídies a Son Bosc](#)
 - [I Jornades de botànica de Menorca](#)
- [Restitució de la població de *Limonium barceloi* a Ses Fontanelles](#)
- [Limonium inexpectans, un tàxon quasi extingit al medi natural](#)

RAMPELLADES, notes d'interès

- [El projecte BioAtlas](#)
- [Seguiment de la quitridiomicòsi a les poblacions de ferreret](#)
 - [Senyalització a l'Illa de l'Aire](#)
 - [Consell Balear de Fauna i Flora](#)
- [Canvis en el catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades](#)

HEM LLEGIT, notes bibliogràfiques

- [Publicació de fulletó informatiu sobre el coatí](#)

GENT PER CONÉIXER, entrevistes

- [Sir David Frederick Attenborough](#)

COSES QUE PASSEN, notícies del món

- [A Espanya. Decomisades 310 tortugues](#)
- [A Europa. Oceana prospecta la zona de GOLF de Gènova \(Itàlia\)](#)
- [En el món. Bones notícies per la conservació d'espècies](#)

Situació de la Milana a les Balears el maig del 2006.

El 2006, a Mallorca s'han localitzat **15 colles**, una més que el 2005 i fins aleshores s'han observat **17 polls nascuts**, 9 manco que el 2005. El 2005 la productivitat va ser molt bona (2,0 polls/parella amb posta). Enguany la **productivitat ha baixat** bastant respecte a l'any passat per causes que es desconeixen, encara que el fet de que algunes parelles joves i inexpertes hagin iniciat la cria per primera vegada i la desaparició d'algunes colles que venien criant els darrers anys, podrien ser algunes de les causes (fonts: Jaume Adrover GOB Mallorca).

Any	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Colles	6	8	6	7	10	12	14	15
Polls volats	6	8	5	12	14	11	26	(17)

Enguany s'ha fet una sortida amb helicòpter per la zona de Raiguer i Llucmajor per tal de localitzar alguns dels exemplars dels que no es rebia senyal, trobant-se un d'ells a la marina de Llucmajor.

niu de Son oliver

Des de gener, s'han trobat **quatre milanes mortes**, una va resultar posiblement **electrocutada** a prop de Son Reus (Palma), una altre, que va es troba al centre de recuperació COFIB va col·lisionar amb un **cable elèctric** i dues altres han estat trobades a son Saletes (Llucmajor) i una altre a la finca Coll de Puntiró (Marratxí), les quals, segons informació provisional del laboratori de referència, no varen morir enverinats. Com a curiositats, un jove mallorquí, que el 2005 es va desplaçar a Menorca, a tornat a controlar-se a Mallorca a finals de maig. Un exemplar nascut a Menorca el 2004 ha vingut tres estius consecutius a Mallorca i actualment es troba aquí.

Jaume Adrover fent el radioseguiment de milana.

A **Menorca**, la temporada de reproducció es presenta bé, donat que s'han localitzat entre **13 i 15 colles reproductores** i hi ha entre 16 i 20 polls (Informació subministrada per Fèlix De Pablo- IME). En 2005 es localitzaran 14 colles territorials i 18 polls a niu. A més, a Menorca no s'ha produït casos d'enverinaments des de 2002, la qual cosa és una molt bona notícia.

poll marcat al niu

🌈 Notícies sobre el verí

De moment, el 2006 és un any amb una **molt baixa incidència del verí**. Segons ens informa el Laboratori Forense de Vida Silvestre, només un esquer que es va trobar al camí de Biniatap (Es Castell, Menorca) el 13 de febrer ha resultat enverinat amb carbofurà. Els exemplars de milana trobats morts a Mallorca i a Menorca, així com un corb, han donat resultats negatius a la presència de verí. La Conselleria ha obert una investigació per tal d'aclarir aquesta col·locació de verí a Menorca.

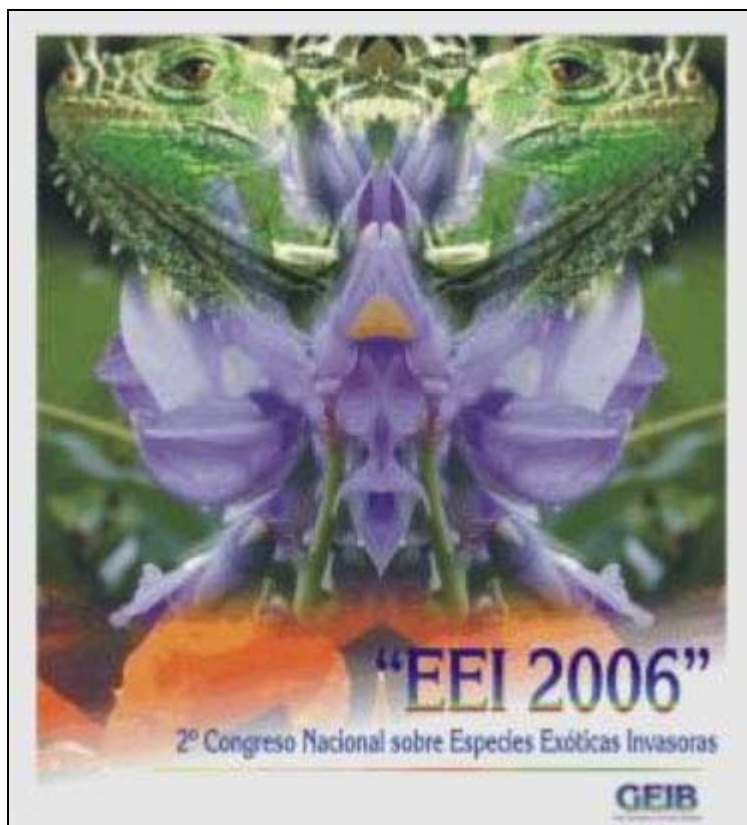
🌈 Coatí

En les darreres setmanes, s'ha tornat assenyalar la presència de coatís (*Nasua nasua*) a l'loire a la Serra. Aquest pic, concretament, es tracta de l'avistament d'un exemplar al camí d'accés al refugi de **Tossals Verds** (Terme municipal de Lloseta).

Convé insistir que aquesta espècie pot ser un **problema important si arriba a implantar-se**, ja que és eficaçment predadora, en especial d'ous i polls, i molt àgil. El fet que tenguí hàbits diürns la fa afortunadament bastant visible, i ens dona l'oportunitat d'actuar si es localitza. Per això, resulta bàsic que els avisos siguin àgils, i es poden fer a través del telèfon d'emergències, **112**.

🌈 LES ESPÈCIES INVASSORES, UN PROBLEMA CREIXENT

El cas del coatí és un més dels episodis d'arribada i assentament d'**espècies exòtiques amb capacitat invasora**. Aquest factor és directament responsable de la major part de les extincions d'espècies de fauna i flora en els darrers segles, que s'han produït molt majoritàriament a illes.

El Ministeri de Medi Ambient està a punt de proposar a les comunitats autònomes una estratègia estatal de lluita contra les espècies invasores, que convindrà aplicar amb la màxima eficàcia, tant pel que fa a la fauna com a la flora. També està programat el segon congrés espanyol sobre espècies invasores (www.queferias.com/feria-EEI-2006-2-Congreso-Nacional-sobre-Especies-Exoticas-Invasoras), al qual hi participarà el Servei.

🎒 CAMPANYA QUIROPTEROLÒGICA A MALLORCA: PRIMERES DADES

Del **18 al 27 de Maig**, un equip format pel **Dr. Jordi Serra Cobo** i **6 col·laboradors** de la **UB** i de l'**empresa Areambiental**, col·laboradors d'aquest servei, ha realitzat prospeccions de quiròpters a Mallorca, tant a coves com fent captures amb xarxes i seguiments sònics. S'han prospectat un total de **90 localitats** de la Serra de Tramuntana, Dragonera, Albufera i Albufereta, Mondragó i Cap Blanc. Com a dades preliminars s'ha confirmat la presència i relativa abundància de ***Pipistrellus pigmaeus***, amb 4 captures amb xarxa al PN de S'Albufera de Mallorca i la posterior detecció a altres localitats. Al PN de Sa Dragonera s'ha confirmat la presència de ***Barbastella barbastellus***, i detectat per primera vegada ***Miotys cappaccini*** i ***Pipistrellus kuhlii***. S'ha comprovat que tant que la Reserva Natural de S'Albufereta com el Torrent de Pareis son zones de gran interès pels quiròpters, amb poblacions abundants i d'elevada diversitat.

🎒 Avanç del cens de gavina de bec vermell

Com en anys anteriors, està pràcticament ultimada el cens de **gavina de bec vermell** ***Larus audouinii*** a les Balears. El número de parelles reproductores censades és el següent:

Menorca

Illa de l'Aire 149

Illa des Porros 40

Total **189****Mallorca**

Cap Enderrocat 201

Sa Dragonera 19

Mola d'Andratx 35

Illa de Formentor 10

Illa den Curt 8

Illot Gros de na Moltona 11

Illa de Na Guardis 27

Total **311****Cabrera**Conills **221****Eivissa**

Illeta de cala Salada 224

Illa de s'Espartar 273

Illa de s'Espardell 248

Illot de Santa Eulària 29

Illa d'en Calders 101

Total **975****Total provisional 2006: 1696 parelles reproductores.**

S'aprecia un important increment després del mínim d'aquesta dècada obtingut l'any 2004, en que es censaren 1195 parelles reproductores, aproximant-se al màxim històric del 2001 amb 1956 parelles reproductores.

Imatge de la colònia de gavina de bec vermell del cap Enderrocat. Aquesta colònia es va situar aquí l'any 2004. És una de les poques colònies que no estan situades a un illot. Foto: Jordi Muntaner

Com a novetats destaca l'existència de **noves localitats de cria a Mallorca** (a sa Mola d'Andratx i a l'illot de na Moltona) i l'existència a **Eivissa de la majoria de colònies** amb forts contingents.

Gavina de bec vermell adulta. Foto Francisco Mingorance / CMA

L'execució del cens ha estat feta per Raül Escandell (Menorca), Esteban Cardona (Pitiüses), Parc Nacional de Cabrera (Cabrera) i per SkuA S.L. i Servei de Protecció d'Espècies (Mallorca).

🐞 **Àguila peixatera (*Pandion haliaetus*)**

Aquest any s'ha realitzat el cens mitjançant sortides per terra i per mar amb barca, visitant els nius censats i realitzant noves prospeccions. Dels **23 nius coneguts a Mallorca**, n'hi ha com a **mínim 8 d'ocupats** i un per confirmar, el que faria un total de **9 parelles**. Aquestes dades confirmen la tendència positiva dels últims anys, amb un increment de 2 parelles. Un dels nius ocupats és nou d'aquest any, i a la nova notícia de la seva localització cal afegir que és el primer niu que hi ha sobre un pi a Balears.

Paisatge utilitzat per l'àguila peixatera

S'ha observat també la desaparició d'un niu a causa dels temporals de l'hivern, els quals no han deixat rastre d'ell, ja que es trobava sobre un penya-segat a molt poca altura sobre el nivell de la mar. Així mateix cal destacar la **mort d'un individu adult** per tir d'escopeta, que va ser trobat en la costa de Santanyí, possiblement un individu que criava en el P.N. de Cabrera, el que ha fet que aquest any solament hagi criat una parella en el parc, i no dos com en anys anteriors. Els individus de Cabrera solen utilitzar els estanys de Sa Vall per pescar, i és per això que pensem que aquest individu mort és un dels que criaven a Cabrera.

[tornar a la portada de *CiberESPÈCIES*](#)

✓ **La tècnica de l'empelt de pins aplicada a la conservació de *Pinus pinaster* a l'illa de Menorca.**

Tot i que l'**empelt** d'espècies arbòries està documentat des de ben antic (a la Xina, 2000 anys abans de Crist), no és fins finals del segle XVIII que trobem les primeres referències al poble de Biar (València), on empelten pi ver sobre pi blanc. Fins aleshores, era creença generalitzada la seva impossibilitat. **Fa uns 25 o 30 anys** aquestes tècniques tingueren un **fort desenvolupament** gràcies a la seva aplicació per a l'establiment dels anomenats "huertos semilleros clonales y huertos o colecciones de clones", havent caigut de nou en **desús** amb el desenvolupament de les noves tècniques de cultiu "in vitro", i millora genètica.

Dins el marc d'actuacions de conservació del Pla de Recuperació de ***Pinus pinaster*** a l'illa de **Menorca**, s'ha efectuat l'**empelt dels dos únics individus adults presents a la població natural** sobre patrons de pinastre procedents de viver. Per a la realització d'aquesta actuació, al Viver Forestal de **Menut**, comptarem amb la col·laboració d'un **tècnic del Centre de Millora Genètica de Valsain** (Ministeri de Medi Ambient), n'**Enrique Sastre**. A finals del mes de març s'empeltaren un total de **61 peus**, procedents dels exemplars de Menorca. El mal estat en que es troben aquests individus no permeté recollir més material. A hores d'ara, aproximadament un **50 % dels pins empeltats han aferrat amb èxit**, la qual cosa ens permetrà disposar, com a mínim, d'una trentena d'individus idèntics als exemplars adults de la població de Menorca.

✓ **Senyalització de les poblacions d'orquídies a la zona de Son Bosc (s'Albufera de Mallorca).**

Orchis laxiflora* var. *robusta (*O. palustris*), és una espècie coneguda a les Balears, només a la zona humida de s'Albufera de Mallorca, i inclosa al **Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (Decret 75/2005)**, dins la categoria de **Vulnerable**. Aquesta orquídia de prat ocupa petits redols dins terrenys del Parc Natural de s'Albufera, tot i que ara fa dos anys es va localitzar un altre nucli fora dels límits del Parc, amb més de **300 exemplars censats**, el que representa més de la meitat de la població coneguda.

Aquesta zona situada a les **dunes de Son Bosc** i on està prevista la construcció d'un **camp de golf**, ha estat visitada enguany per nombrosos curiosos i turistes, havent-se detectat una important recol·lecció dels individus florits.

Orchis palustris

Per aquesta raó el **servei de protecció d'espècies** va instal·lar temporalment una sèrie de **senyalitzacions** advertint sobre el grau de protecció de l'esmentada espècie i recordant la **prohibició expressa de la seva recollida o mort** d'acord amb allò que estableix la Llei 4/1989.

✓ I Jornades de Botànica de Menorca

El passat mes de **maig**, els dies **4, 5 i 6**, es celebraren a l'illa de **Menorca**, les **I Jornades de Botànica de Menorca** adreçades al coneixement i conservació de la flora a la Mediterrània Occidental. Així mateix, l'acte reté homenatge al doctor **Pere Montserrat, botànic i ecòleg** eminent del CSIC (Instituto Pirenaico de Ecologia de Jaca), que des dels anys cinquanta ha estat treballant a l'illa de Menorca. Entre d'altres, és coautor de l'obra "Observations phytosociologiques dans l'île de Minorque" (Bolòs, O; Molinier, R. i Montserrat, P.; 1970). Les Jornades foren organitzades per l'**Institut d'Estudis Menorquins**, amb la participació de ponents procedents de diferents regions de la Mediterrània (Península ibèrica, Illes Balears, Còrsega, Itàlia, Algèria). Podeu consultar el programa a <http://www.webime.org>. Pel que fa a les ponències relatives a l'àmbit de les Balears podem destacar les imatges del **Dr. Margalef i del Dr. Montserrat** prospectant per les zones humides de Menorca, i la proposta d'aquest botànic de promoure a Menorca els sistemes de pastures eficients envers dels potents.

El Sr. **Pere Fraga** oferí una visió clara del component antròpic de la flora menorquina. El **Dr. Rita** presentà l'herbari virtual de la UIB (<http://herbarivirtual.uib.es>), el projecte d'ampliació anomenat Herbari Virtual del Mediterrani Occidental, i la possibilitat dintre d'un futur immediat de sortir al camp i fer la identificació "in situ" de les espècies mitjançant la telefonia mòbil. El **Dr. Font**, presentà l'ample ventall de possibilitats que ofereix l'emmagatzament i difusió de la informació sobre la biodiversitat treballant amb bases de dades connectades a la xarxa d'Internet. Destacar per exemple el paquet de programes anomenats **VegAna (Vegetation Analysis)**. Per últim, el **Dr. Rosselló** fa ver tremolar una vegada més tot el que tradicionalment s'ha postulat sobre l'origen filogenètic i geogràfic de la flora endèmica de les Illes Balears, mitjançant l'aplicació de tècniques moleculars.

✓ **Restitució de les poblacions de *Limonium barceloi* a Ses Fontanelles.**

Limonium barceloi, és una espècie **endèmica** exclusiva del prat de **Ses Fontanelles**, que ha vist com progressivament les seves poblacions anaven minvant fins arribar a la situació actual en què es troba **en perill d'extinció**. Actualment és una espècie catalogada en perill d'extinció al Catàleg Balear de Flora i Fauna Amenaçada (Decret 75/2005) i per a la qual des del gener de 2006 s'ha iniciat la redacció tècnica del seu pla de recuperació. Una de les majors amenaces que pateix és la reducció del seu hàbitat per la activitat urbanística de la zona. Una de les darreres agressions fou l'**incompliment d'un acord de la Comissió Balear de Medi Ambient per part de l'empresa promotora de l'Aquari de ses Fontanelles**, afectant una part de l'àrea de protecció assignada per aquesta espècie. Des del gener de 2006, el **Jardí Botànic de Sóller** executa les tasques de restitució de l'hàbitat d'aquesta zona alterada en compliment d'allò que establia l'expedient sancionador. Les tasques realitzades fins ara són: recollida de llavors i producció de planta per a la reintroducció a la localitat alterada, identificació, senyalització i seguiment dels individus afectats, retirada d'altres espècies invasores i/o competidores, retirada de restes i residus de construcció abocats a la zona de protecció.

✔ *Limonium inexpectans*, un tàxon quasi extingit al medi natural.

El prat de **Magaluf (Calvià)**, concentra en només una superfície de poc més de 10 Ha un total de cinc d'espècies endèmiques de *Limonium*: ***L. boirae*, *L. carvalhoi*, *L. ejulabilis*, *L. inexpectans* i *L. magalufianum***, dels quals només aquest darrer compta amb protecció legal en està catalogat en la més alta categoria de protecció (en perill d'extinció).

Malauradament en una visita recent a la zona s'ha pogut constatar la desaparició de dues de les tres úniques localitats conegudes de l'espècie ***Limonium inexpectans***, precisament a les dues on havia estat descrita l'espècie, arran de diferents actuacions urbanístiques de la zona. A hores d'ara, només resta una sola localitat amb uns **efectius inferiors als dos-cents individus**. Un altre espècie endèmica de ***Limonium*** a l'illa de Mallorca, ***L. camposanum*** descrita a la zona de la colònia de Sant Jordi i més tard també trobada al prat de Magaluf, ha desaparegut pràcticament d'aquesta localitat per mor de la construcció d'un nou vial.

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#)

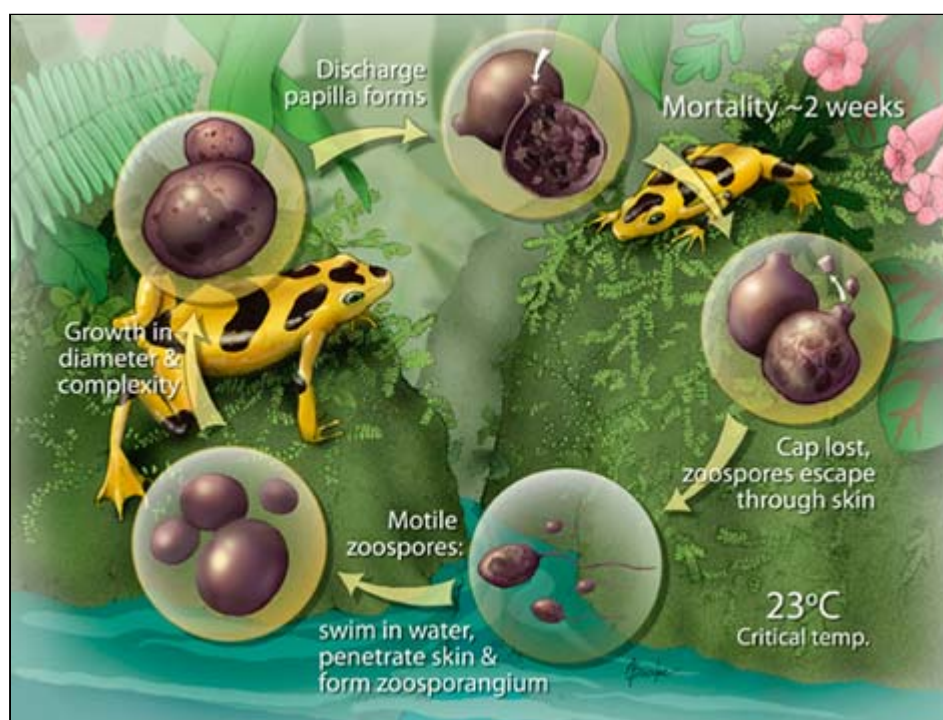

1. EL PROJECTE BIOATLES

La introducció de dades al **Projecte Bioatles** continua a bon ritme, i ja hi ha **57.000 cites** a la base de dades. Com és lògic, hi ha grups d'organismes i zones amb una informació molt més completa que d'altres. Per exemple, tenim gran quantitat d'entrades de la zona de la Serra de Tramuntana (molt prospectada a nivell científic) i dels espais protegits, mentre que en manquen d'altres llocs. El nostre esforç d'ara endavant tindrà com a principal objectiu aconseguir completar el màxim nombre d'aquestes quadrícules. D'altra banda, la presentació pública del Bioatles ja està a punt de sortir al carrer amb l'**edició de la primera tongada** de fitxes (un total de 30) que abastarà diferents animals i plantes de les Balears. Per a l'elaboració d'aquestes fitxes hem comptat amb la col·laboració de científics de reconegut prestigi de les nostres Illes i, fins i tot, de la Península. Esperam que la publicació de les fitxes estimuli la implicació de tota la comunitat científica balear en aquest **projecte de futur!**

2. SEGUIMENT DE LA QUITRIDIOMICÒSI A LES POBLACIONS DE FERRERET.

Fins ara s'han recollit mostres de **16 localitats** de ferreret, corresponents a 9 localitats naturals i 7 localitats introduïdes, de fet el 70% de la població de l'espècie, i no s'ha trobat cap localitat afectada més, exceptuant les dues ja conegudes (**Torrent des Ferrerets i Cocó de Sa Bova**). Es recolliran les mostres

del resta de localitats simultàniament al recompte anual del 2006.

3. Senyalització a l'Illa de l'Aire:

Degut als informes rebuts del **problemes** produïts sobre la flora i fauna per la gent que, quan arriba el bon temps, desembarca al petit moll situat a l'**Illa de l'Aire** (Sant Lluís, Menorca), es va decidir instal·lar un **senzill cartell informatiu**. Aquest cartell avisa de l'existència de dues espècies catalogades: **les sargantanes** (*Podarcis lilfordi*) i la **gavina de bec vermell** (*Larus audouinii*).

El cartell, pràcticament sense text i amb una imatge de cadascuna d'aquestes dues espècies, indica també la **prohibició d'amollar cans i de fer foc**. El cartell estarà instal·lat en breus dies a la zona de domini públic de l'esmentat moll i s'espera que la gent que desembarca sigui conscient de que aquestes espècies es troben protegides i prenguin les mesures adients.

4. CONSELL BALEAR DE FAUNA I FLORA

El dia **3 de maig** es va constituir el **Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears**, integrat per **més de vint especialistes**, i que ha d'actuar, bàsicament, com a supervisor del **Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades** i dels plans sobre aquestes espècies. En aquesta primera reunió, entre altres coses, va constituir les seves comissions de fauna i de flora, va informar favorablement els procediments i continguts dels plans que han de permetre conservar o recuperar espècies, i també el primer dels plans que despleguen el decret 75/2005, que empara conjuntament la gavina roja i el corbmarí. El Consell està presidit per la **Dra Aina Alemany**, Titular universitària de zoologia de la UIB. A la data 04/07/2006 va tenir lloc la primera reunió.

5. CANVIS EN EL CATÀLEG NACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES

Fa pocs dies s'ha publicat al **BOE** el canvi de categoria de diverses espècies amenaçades a nivell nacional. Pel que afecta les Illes Balears, **dues espècies han incrementat el seu nivell: l'àguila peixetera i la miloca**, que han passat de la categoria "**Interès Especial**" (la més baixa) a la de "**vulnerables**". El Servei de Protecció d'Espècies ha iniciat els treballs per redactar els plans formals per millorar el seu estat de conservació.

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#)

HEM LLEGIT

notes bibliogràfiques

PUBLICACIÓ DE FULLETÓ INFORMATIU SOBRE EL COATÍ (*Nasua Nasua*).

● El Servei de Protecció d'espècies acaba d'editar un fulletó amb la finalitat de donar a conèixer aquest mamífer invasor. D'aquesta manera els particulars poden avisar en cas de veure'n algun exemplar.

Govern de les Illes Balears
 Conselleria de Medi Ambient
 Direcció General de Caca, Protecció
 d'Espècies i Educació Ambiental

C/ Marçal Gual, 10
 06006
 Tel. 971 176 300 - Fax 971 734 953

Cat sar molt prudent amb les espècies exòtiques com a menjar (paper al qual s'adapta molt millor als animals domèstics), i en cas que alliberis-los al medi natural, en poden ocasionar impactes catastròfics. Si us heu de desprendre d'un animal exòtic, acordeu-vos amb el COFIB (Carriera Vella de Sineu, Km. 15,4, Santa Eugènia).

el coati
(*Nasua nasua*)

espècies d'avui
espècies per al demà

Siologia El Coati és un carnívor d'Amèrica, que sol viure en grups familiars. És de talla mitjana, i arriba a arribar més d'un metre vint de nas a cua. Pesen fins a 10 kg. El color de negs fosc, amb bandes negres a la cua, fregada i gruixuda, i una màscara facial més fosca. Gràcies a la longitud del nas, promou i freg. Les potes són relativament curtes, amb ungles molt fortes. Molt sovint, quan es mou, clau la cua aixecada.

Es molt àgil, s'enfila fàcilment als arbres o les penyes, i té una bona capacitat per a la carrera. Aquestes característiques el fan especialment fàcil per a les aus nidificants, de les quals consumeix cua i pols. En algunes illes del Pacífic on ha estat introduït

ha ocasionat autèntics desastres en les colònies d'aus. Els adults poden depredar també sobre cries d'herbívoros domèstics (mens i cabrits).

La gestació és d'onze setmanes, i els parts solen ser de quatre a sis cries. La femella construeix un niu per al part, generalment a les branques d'un arbre, i allà les cries passen el primer estadi de la seva vida. Als tres anys ja són fèrtils.

Classificació En principi és un animal simple i sociable, per la qual cosa en alguna ocasió ha estat importat com a animal per a tenir en captivitat, a la qual s'adapta bé i pot reproduir-se en condicions adients. Però mai no deixa de ser un animal salvatge, i s'han donat casos d'agressions als seus cuidadors en època de zel o de part.

Segui de forma voluntària o accidental, s'han produït alliberaments de coatis a Mallorca, i s'han observat animals d'aquesta espècie en els termes municipals de Lloseta, Selva, Muro, Santa Margalida i Sa Pobla. Hi ha indicis que permeten considerar molt probable la seva reproducció en llibertat a l'illa.

En alguns casos, gràcies a la col·laboració pública, els animals han pogut ser capturats in situ sempre que ha estat possible, però hi ha constància que encara queden, com a mínim, alguns exemplars a la zona del Plaiguer.

Col·laboració social SI ES PRODUEIX UN AVISTAMENT D'AQUESTA ESPÈCIE → qualsevol altre animal exòtic → ÉS IMPORTANT DONAR PART AMB URGÈNCIA A LA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, la qual retirarà els animals del medi

natural a la major brevetat. L'avis es pot fer directament a la Conselleria (971 176806) o mitjançant el telèfon d'emergències (112).

La problemàtica de les espècies introduïdes Les espècies introduïdes són molt perilloses per a la natura: la major part de les extincions conegudes es deuen a l'alliberament de depredadors o competidors a les on abans no hi eren.

Com de costum, el fulletó ha estat editat en castellà i en català. Forma part de la sèrie "Espècies d'avui, espècies per al demà".

tornar a la portada de **CiberESPÈCIES**

● **Entrevista a Sir David Frederick Attenborough (per Samuel Pinya)** ●

David Attenborough va néixer a **Londres el 8 de maig de 1926**. Va estudiar **ciències naturals** al **Clare College de Cambridge** i, posteriorment, començà a fer feina a una editorial de material pedagògic. Als **26 anys** es va decantar per la **producció televisiva**, quan va entrar a la **BBC**, realitzant programes de molt diversa índole: zoologia, etnografia, arqueologia, turisme i fins i tot política, religió i jardineria. El **1969** fou designat **Director de Programes de la BBC**, càrrec que desenvolupà durant **vuit** anys, però finalment va renunciar a causa de que la feina de despatx no el satisfesia. Ha realitzat multitud de programes de caire naturalístic i, per la seva labor professional, **ha estat guardonat amb premis arreu del món**. També forma part d'un nombre important d'associacions de conservació de la natura. És, sense cap dubte, un dels grans divulgadors de la natura del segle vint. Ha estat a **Mallorca els dies 15 i 16 d'abril per filmar el ferreret**.

● **Un home que ha viatjat tant, que ha realitzat una activitat sensibilitzadora tan importat, i que ha instruït a diferents generacions en matèria mediambiental, encara manté la mateixa il·lusió com quan va començar a rodar, probablement amb menys recursos que ara?**

Evidentment és diferent, ara tenim molts més recursos que abans. Però la veritat, quan veus per primera vegada un au del paradís, és una sensació irrepetible. Aquest tipus de sensacions et motiven a seguir per entendre millor les coses. Quan veus una cosa per primera vegada no et fixes en detalls que aprecies quan la veus per segona vegada. I això mateix m'ocorre quan estic filmant documentals. És un aprenentatge continu.

● **Vostè que ha realitzat programes abastant gairebé tots els aspectes de la natura. Té preferència per qualche grup d'organismes?**

Els primats em produeixen molta excitació. Tal vegada no sigui molt científic dir-ho, però pots observar millor el comportament en aquests animals que si estàs filmant peixos o fins i tot granotes, com ara fem. Però personalment tinc un entusiasme particular. Quan era un nin petit de 8 o 10 anys vaig llegir un llibre sobre viatges i expedicions a les Índies, el que ara és Indonèsia, escrit per Wallace. Ell va ser el primer home a veure aus del paradís i havia un dibuix meravellós en el llibre de gent a l'arbre observant l'au del paradís. Després vaig descobrir que ningú abans havia filmat aquestes aus. I això va suposar una gran ambició per a mi. Ho vaig intentar per primera vegada el 1954 però no va anar bé fins al decenni dels 60 ó 70, no ho recordo bé, quan vaig poder realitzar un documental dedicat exclusivament a les aus del paradís.

● **Segurament una persona tan activa es troba immersa actualment a un projecte important. Quin és?**

Fins a principis dels anys 70 no vàrem poder realitzar documentals sobre història natural prou bons, tècnicament parlant. Llavors podíem filmar en color, amb alentiment, podíem ser competents tècnicament parlant. Des de llavors he estat fent documentals sobre diferents aspectes del món natural. Vaig fer sèries de programes sobre ecologia, evolució, fòssils, plantes i també sèries sobre els grans grups d'animals: sobre invertebrats, mamífers, aus, però el que fins a ara no havia fet és una sèrie sobre amfibis i rèptils i això és el que esteim fent ara. I amb aquesta sèrie haurem completat tot un conjunt de sèries de més de 100 hores de documentals, sobre com és la naturalesa al final del segle XX.

● **Vostè va venir a Mallorca fa 20 anys a rodar el ferreret. Què pensa de les Illes Balears des del punt de vista ambiental? Ha notat canvis importants?**

En aquest sentit som un privilegiat perquè veig les zones de Mallorca millor conservades, les zones més protegides, ja que això és el que m'atreu de l'illa, encara que també he de dir que no he visitat les mateixes zones que fa 20 anys. Per tant no puc dir amb seguretat si hi ha hagut canvis o no. Però no hi ha dubte que el món està sent arrasat per l'home. Avui dia hi ha més del doble de la població que havia quan jo vaig néixer, fa ja 80 anys, i això crea un gran impacte. Sort que encara existeixen llocs com aquest a la part alta de les muntanyes de Mallorca i és bell que encara continuï gairebé intacte. M'imagino que es manté conservat perquè ningú ho vol. Sort que l'ésser humà ha estat savi i ha volgut protegir el territori, però si algú descobrís alguna cosa com urani això no s'hauria conservat tan bé i estaria ple de màquines i homes per tots costats.

● **Té alguna anècdota del rodatge de qualche programa que recordi per motiu especial?**

Sí, tenc diverses que recordo afectuosament, moments graciosos, moments que tot va malament, moments en els quals estàs esgotat, moments en els quals estàs en el cim de la muntanya i ha de venir l'helicòpter i no ve i has de dormir amb 5 persones dins una tenda de campanya de 2 persones fins al matí següent que ve l'helicòpter. Però tal vegada l'anècdota que més m'ha arribat va ser quan fa 30 anys a Rwanda em vaig trobar amb un grup de goril·les de Muntanya i van venir i es van asseure amb mí mentre estàvem filmant. Aquesta va ser la primera vegada, exceptuant a Diane Fossey, que aquest fet va ser filmat. Actualment no estaria permès per temes relacionats amb zoonosi. (David somriu). Recordo un bebè goril·la que se m'acostà i es va asseure sobre mí... Com pots entendre aquest bell record no el pots oblidar.

● **Finalment, donaria algun consell als habitants de Mallorca?**

La veritat, és un consell molt senzill de seguir: recomanaria que es mantinguin intactes les zones naturals de l'illa i evitar costi el que costi la seva destrucció. Penseu que aquesta bella illa viu del turisme i entre tots es pot assolir la seva conservació.

tornar a la portada de [CiberESPÈCIES](#)

A Espanya

● Els agents de medi ambient de la Policia Municipal de Madrid han decomissat 310 tortugues de l'espècie *Pelodiscus sinensis*,

de les quals 100 estaven mortes i la resta dins capsos. Tot i que el nombre d'animals és important, l'originalitat de la notícia ve pel fet que el decomís es va dur a terme a dos **restaurants xinesos** dels districtes d'Arganzuela i Carabanchel.

Segons la responsable d'un dels restaurants, els animals no estaven destinats al consum, malgrat figurassin a la **carta del restaurant**.

http://www.ambientum.com/noticias_detalle.asp?ID=30099

A Europa

● L'organització internacional Oceana es troba actualment desenvolupant tasques de prospecció a la zona de GOLF de Gènova (Itàlia).

Per a això compta amb un equip de tècnics, càmeres i fotògrafs que, a bord d'un catamarà, estan documentant l'estat dels hàbitats submarins de la Mediterrània amb l'objectiu d'incloure-los a la Directiva Hàbitats que serà revisada l'any 2007.

La principal amenaça per a aquest tipus d'hàbitats són les arts de pesca agressives, com la d'arrossegament de fons, una tècnica gens selectiva. Els ecosistemes marins de fons són molt fràgils pel seu lent creixement i reduït nombre d'espècies. Alguns ja han experimentat regressions properes al 80% i espècies com el **corall negre** (*Gerardia savaglia*) es troben en perill d'extinció. Quant al tema de la protecció del fons marí, la legislació espanyola és capdavantera a nivell europeu en tant ha prohibit les arts més perilloses i la pràctica de la pesca a fondàries superiors a 1000 metres.

Gerardia savaglia conegut com corall negre

http://www.ecoticias.com/detalle_noticia.asp?id=15195

En el món

Bones notícies per a la conservació de les espècies.

Rera una devastadora **guerra civil** que ha arrasat **Sierra Leona** durant més de deu anys, el dia **11 d'abril** es va tornar a obrir el **santuari de vida salvatge de l'illa de Tiwai**. Aquesta illa era coneguda a nivell mundial per la recerca, gestió medi ambiental i ecoturisme de gran qualitat que tenia. Quant a la biodiversitat, a una superfície inferior a 5 milles quadrades, es troben **700 espècies de plantes, 135 d'aucells, hipopòtams nans i 11 espècies de primats**.

D'entre aquests, cal destacar els **ximpanzés** que han après a fer servir pedres com a martells i arrels dels arbres com a encluses per trencar la coberta protectora dels fruits secs.

Des de 1982, Tiwai fou un paradís especialment per a la recerca sobre l'ecologia, comportament i dinàmica poblacional dels primats. Existia una estació totalment operativa per fer feina d'investigació on residien estudiants de set universitats arreu del món. Però **la guerra esclatà el 1991** i el suport financer internacional es va interrompre, la qual cosa motivà l'abandonament de tot tipus d'activitat científica. El 2001 es va declarar la pau i, immediatament, **l'EFA (Environmental Foundation for Africa)** es va posar a fer feina per recuperar la infraestructura perduda i així evitar que la caça furtiva, l'activitat minera i la tornada dels exiliats provoquessin un desastre ecològic. L'obertura del centre d'investigació i la creació d'una incipient indústria turística dirigida al turisme de natura obre les portes a l'esperança de que països tan pobres com Sierra Leona puguin obtenir fonts d'ingressos alternatives a la destrucció dels seus ecosistemes. Més informació a:

<http://www.conservation.org/xp/frontlines/species/06220601.xml>

tornar a la portada de **CiberESPÈCIES**

